R- 1255

I

1

Prieš surašant gerai įsiskaityti instrukciją!

Žinių lapo Nr. .....
(nerašyti)

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, **Kaunas,** Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Kalniškių
(oficialinis vardas)
Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(liečiantįjį pavadinimą pabraukti)

Plungės valsčiaus Telšių apskrities

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas Vilkaitė-Grinsčienė Julija verslas mokytoja

Gimimo vieta Kalnėnai valsčius Telšių apskritis Telšių

Adresas: Plungės paštas, Milašaičių pradž. mokykla, Kalniškių kaimas Plungės valsč. Telšių apskrities.

Žinios surašytos 193 6 m. Sausio mėn.

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo		surašytojas palieka tuščią								
1.		Alkšė	Álkše arba Álušše			Ž. k.	kalnas	Smėlynas, apaugęs įvairiais medžiais.	15 ha	Prie kelio nuo Riedasų viešnelio į Kalnišk̃ius, į vaikarus nuo Alkšės mišk.		Prieš 50 m. buvęs kalne Boksto-majorkas. Dabar dar žymu tvirtečių apkasų liekanos. Seniau priklausęs Svirtuniui.
2.		Bendrai	Bendra			Ž. k.	pieva	buvę gamyklos apsaugosios miškiai.	8 ha	Ant kairiojo Kaž. Žemojo išvados prie įtakos į Minją.		Tose gamyklose valsčiaus gyventojai gamydavę gyvulius bendrai su kitų gyvuliais.
3.		Bimbirišk̃ė	Bimbirišše			Ž. k.	pieva	šlapi	1/2 ha	Daugelio sodybose prie kelio į Pušyną.		Iš čia ėmė griovys į dabartį priešais Didž. Kaguvą. Seniau gyvenęs Bimbiras.
4.		Blindas	Blinds			Ž. k.	pieva	sausa, lygi	1 ha	Apriesta Kaž. Žemojos prieš pat įtekant į Minją per keletą 10 žingsnių		
5.		Butkišk̃ė	Butkišše			Ž. k.	prūdas	šaltiniuotas, priaugęs ajerais, 1,5 m. gilumo.	0,4 ha	A. Stepanonkaus sodybaje.		Seniau jį valdęs Budrikis.
6.		Butviliškė	Butviliše			Ž. k.	prūdas	gilus, su šaltiniais	20 kv. m.	Jaso sodybaje		Seniau priklausęs Budrikui.
7.		Dalytinės	Dalytines			Ž. k.	pieva	šlapi, paskiesiais medžiais.	5 ha	Prie Minijos		Seniau jį buvo pasidalijęs broliu ūkininkai: Gudas, A. Stepanonkus ir K. Stepanius, o dabar priklauso vienam Gudui.
8.		Didžioji Smuoja	Didžioji Smonge			Ž. k.	upė		Tęsiasi apie 8 klm. pl. 2-3 m.	Prasideda Šakalių pelkėse ir įteka į Minją.		Per 4 klm. prieš įtekant į Minją duria miškus ir dar kalnus praeina.
9.		Didysis Vingis	Didysis Vingis			Ž. k.	pieva		20 ha	Apriesta Minija. P. Plechavičiaus žemėje		
10.		Dvarnoji arba Žydpelšė	Dvarnoji arba Žydpelše.			Ž. k.	pieva	Šlapi apaugusi medžiais	100 kv. m.	Prie Kalnišk̃ių Pušyno.		
11.		Ežpievė	Ežpeive			Ž. k.	pieva	šalsenuoda dumblynas	1/8 ha	Prie Didž. Smuojos Gudo žemėje		Randama daug ežių.
12.		Kalnišk̃iai	Kalnišk̃e			Ž. k.	kaimas		4 klm. iegis 34 sėdiemai.	Nuo Pemgės-Rietavo viešnelio į rytus už Alkšės mišk.		
13.		Kelpšišk̃ė	Kelpšiše-Kelpše			Ž. k.	ūkis		93 ha	Į pietus nuo Kalnišk̃ių kaimo, išairiajam Ermojos krante.		P. Plechavičiaus nuosavybė.
14.		Kleciai	Klecė			Ž. k.	žemė	buvę gamyklos dabar ariamos.		Arti Pemgės miesto ribų		
15.		Malašauskynas	Malašauskeina			Ž. k.	ūkis	apaugęs šilelis.	33 ha	Prie Reičemės ir Kalnišk̃ių sodžiaus.		
16.		Mažasis Vingis	Mažasis Vingis.			Ž. k.	pieva	lygi, nusausinta ir vietomis ariama.	2 ha	Tarp Minijos ir D. Ermojos. P. Plechavičiaus žemėje.		

13 Istorinės žinios Nr. 20. Pasakojama, kad eucharistinio meto čia buvęs pasirodęs dvarponis Pimgarla, bet žmona priversta buvo jį išduoti. Eucharistas išbėgęs ponas daugiau nebegrįžo, o žmonės jo medį dirvinu ir dalgiu pasidarė. Jie pasisakė, kad ponas juos varu varęs, o prieš šį šventį jie patys nešiną. Valdžia jį nebaudusi.

14 Archeologinės žinios

15 Vardų kilmės aiškinimai Nr. 1. Aukštė arba Aušsė. Per šį kalną teka saulė - aušta. Pašalnėje stovėjo karčiama, kur žmonėms bebiešiuk išaušdavo. Aičiam arčiau prišiti Aukštės pamiškėje lankydavo jį ini aušros. Nr. 10. Dvarnoji. Seniau lankė buvusi dvaro. Nr. 25. Šniūrai. Pirva seniau priklausiusi ponams, prižiūrėjo muju ūkininkai patys sau mažaug rėžį šniūrais - virbėmis. Kiekvienam pridėję pievos per šniūrą ilgumo. Kur ko lanko ir imdo kas pridėdas pievos „šniūrai" vadindi.

16 Tautosakinės žinios Nr. 20. Ragana Didžioji. Čia esą piniigai užkeikėdi ir ižkasdi. Jie praeivius baidę net dienos metu.

Žinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas 1) Staponkus Adomas Nr. 2, 4, 7, 12, 13, 22, 23, 27, 28 ir 16 Nr. 25; 2) Staponkienė Ona Nr. 5, 8, 9, 14, 16, 18, 19, 26 ir 13, 16 Nr. 20; 3) Daugėla Ignas Nr. 3, 6, 11, 17, 21, 24; 4) Jundulas Juozas Nr. 15, Nr. 29, 15 Nr. 1, Nr. 10.

Gimimo vieta(os) 1) Kalnišiškiai, 2) Stirbiškės, 3) Kalnišiškiai, 4) Kiepliauskalė

Amžius				1	2, 3	4
	iki 15	15—25	25—40	40—60	60—80	per 80

valsčius 1, 3, 4 Plungės, 2 Platelių apskritis Telšių, Kretingos